

Tarcza antykryzysowa – wsparcie dla przedsiębiorców

Specjalny plan pomocy dla przedsiębiorców, pracowników firm, branż dotkniętych kryzysem wywołanym koronawirusem i gospodarki obejmuje pięć głównych filarów, w tym ochronę pracowników przed utratą miejsc pracy, pakiet rozwiązań dla przedsiębiorców, wsparcie dla służby zdrowia, zapewnienie bezpieczeństwa systemu finansowego oraz filar dotyczący inwestycji publicznych.

AGATA KOWALIK

Ustawa o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (DzU 2020, poz. 568) weszła w życie 31 marca 2020 r.* **patrz ramka niżej.** Przyjęty przez posłów akt prawny ma na celu z jednej strony bezpośrednie wsparcie przedsiębiorców, a z drugiej zawieszenie różnego rodzaju obowiązków nałożonych na obywateli przepisami prawa – na czas walki z epidemią.

Najważniejsze rozwiązania

Uchwalony pakiet osłonowy dla przedsiębiorców zawiera propozycje zmian legislacyjnych, mających na celu poprawienie ich sytuacji, m.in. poprzez:

- ulgi w należnościach, w tym udogodnienia w płatnościach podatków i składek ZUS;
- instrumenty na rzecz poprawy płynności finansowej firm, w tym wsparcie gwarancyjne oraz dopłaty do kredytów;
- ochronę i wsparcie rynku pracy, m.in. rozwiązania dla firm zmuszonych do przestojów,
- odroczenia realizacji niektórych obowiązków.

Poprawa płynności finansowej

Nowa obszerna regulacja zawiera rozwiązania, które z założenia mają wpłynąć korzystnie na poprawę płynności finansowej przedsiębiorstw. Do najważniejszych z nich należy zaliczyć:

- zwolnienie płatników składek, którzy zgłosili do ubezpieczeń społecznych mniej niż 10. ubezpieczonych, oraz osób prowadzących działalność

gospodarczą, opłacających składki wyłącznie na własne ubezpieczenia, z obowiązku opłacenia nieopłaconych należności, m.in. z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne;

- czasowe zniesienie opłaty prolongacyjnej w należnościach skarbowych i ZUS-owskich;
- możliwość udzielenia ze środków Funduszu Pracy jednorazowej pożyczki na pokrycie kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy – w wys. 5 tys. zł na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy, z trzymiesięcznym okresem karencji i z możliwością umorzenia w przypadku niezmięszczenia stanu zatrudnienia;

■ umożliwienie podatnikom CIT i PIT, którzy z powodu COVID-19 ponieśli w 2020 r. stratę oraz uzyskali w 2020 r. łączne przychody z działalności gospodarczej niższe o co najmniej 50 proc. od łącznych przychodów uzyskanych w 2019 r. z tej działalności (a w odniesieniu do podatników CIT ponieśli stratę w roku podatkowym, który rozpoczął się przed 1 stycznia 2020 r. a zakończył się po 31 grudnia 2019 r., lub rozpoczął się po 31 grudnia 2019 r. a przed 1 stycznia 2021 r. oraz uzyskali w roku podatkowym przychody niższe o co najmniej 50 proc. od przychodów uzyskanych w roku podatkowym bezpośrednio poprzedzającym pierwszy rok podatkowy) – jednorazowego obniżenia o wysokość tej straty, nie więcej jednak niż o kwotę 5 mln zł, dochodu uzyskanego w roku podatkowym bezpośrednio poprzedzającym pierwszy rok podatkowy;

- umożliwienie dokonania odliczenia od podstawy opodatkowania darowizn przekazanych na przeciwdziałanie COVID-19 – odliczeniu będą podlegały darowizny pieniężne lub rzeczowe, przekazane podmiotom

wykonywującym działalność leczniczą, wpisanym do wykazu, o którym mowa w art. 7 ustawy o COVID-19, a także Agencji Rezerw Materiałowych oraz Centralnej Bazy Rezerw Sanitarно-Przeciwoepidemicznych;

- możliwość odstąpienia przez „małych podatników” od opłacania zaliczek w formie uproszczonej za miesiąc od marca do grudnia 2020 r.;
- odroczenie wprowadzenia podatku od sprzedaży detalicznej do 1 stycznia 2021 r.;
- podwyższenie limitów zwolnień dla niektórych świadczeń socjalnych w podatku dochodowym od osób fizycznych.

Zwolnienie ze składek ZUS

Ustawa nowelizująca przewiduje, że firmy (płatnicy składek), które na dzień 29 lutego 2020 r. zgłosiły do ubezpieczeń społecznych mniej niż 10. ubezpieczonych, mogą zostać zwolnione z obowiązku opłacenia nieopłaconych należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne, na Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych lub Fundusz Emerytur Pomostowych – przez okres trzech miesięcy.

Warunkiem, umożliwiającym omawiane zwolnienie, jest prowadzenie działalności gospodarczej przed 1 lutego 2020 r.

Osobom, prowadzącym działalność gospodarczą i opłacającym składki wyłącznie za siebie, zwolnienie z tytułu składek będzie przysługiwać, jeśli przychód z prowadzonej działalności nie był wyższy od 300 proc. prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2020 r.

Zwolnienie ze składek ma obejmować 3 miesiące (marzec, kwiecień, maj), co oznacza, że nie będą płacone od kwietnia do czerwca 2020 r.

ZDANIEM AUTORKI

Agata Kowalik

radca prawny, doradca podatkowy w DORADCA Sp. z o.o. w Lublinie, członek i wykładowca Stowarzyszenia Księgowych w Polsce

Nie ulega wątpliwości, że w najbliższym czasie wiele przedsiębiorstw będzie miało (o ile już nie ma) problemy z płynnością finansową. Uchwalony przez Sejm RP pakiet osłonowy dla firm ma im pomóc przetrwać ten trudny czas. Obszerna regulacja dotyka niemal każdej dziedziny życia i gałęzi prawa, począwszy od prawa gospodarczego, cywilnego przez szeroko rozumiane prawo administracyjne, prawo podatkowe, po prawo karne. W artykule wskazano tylko wybrane – w ocenie autorki – jedne z najistotniejszych zmian, które mogą wpływać na funkcjonowanie biur rachunkowych i doradztwa podatkowego, ale również ich klientów. Przewidziane przez ustawodawcę rozwiązania, dotyczące m.in. zwolnienia ze składek ZUS, częściowych dopłat do wynagrodzeń, a także przedłużenia, odroczenia lub zawieszenia poboru danin publicznych, mogą pomóc w dalszym funkcjonowaniu przedsiębiorstw. Większość proponowanych rozwiązań należy przyjąć z aprobatą. Pozostaje jednak obawa, że będą one jednak niewystarczające. Mimo wszystko należy mieć nadzieję, że przyjęte regulacje pozwolą przedsiębiorcom na ograniczenie negatywnych skutków kryzysu spowodowanego pojawieniem się koronawirusa w Polsce i na świecie.

Zwolnienie ze składek będzie odbywało się w trybie umorzenia.

Zwolnienie dokonywane jest na wniosek płatnika składek, składany do ZUS.

Okres wymienionych trzech miesięcy będzie uwzględniony w prawie do renty z tytułu niezdolności do pracy, renty rodzinnej oraz w wysokości przyszłej emerytury, gdyż składki zostaną zaewidencjonowane na kontach ubezpieczonych.

Odroczenie niektórych obowiązków

Ustawa przewiduje przesunięcie w czasie (odroczenie) wprowadzenia wielu nowych obowiązków informacyjnych – wynikających z już uchwalonych przepisów i oczekujących na wejście w życie – tak, aby maksymalnie odciążyć przedsiębiorców w trudnym dla nich okresie.

Wśród najistotniejszych – z punktu widzenia biura rachunkowego i księgowych oraz ich klientów – są:

- przesunięcie obowiązku składania nowego pliku JPK_VAT (deklaracja wraz z ewidencją) z 1 kwietnia na 1 lipca 2020 r. dla wszystkich podatników (podatnicy będą mogli dobrowolnie złożyć nowy JPK_VAT w maju 2020 r.);

- przesunięcie terminu stosowania nowej matrycy stawek VAT o 3 miesiące, tj. od 1 lipca 2020 r.;

- wydłużenie terminu na złożenie zawiadomienia o dokonaniu zapłaty na rachunek niezamieszczony w wykazie podatników VAT, o którym mowa w art. 96b ust. 1 ustawy o VAT (z 3-dniowego do 14-dniowego);

- przesunięcie terminu płatności zaliczek na podatek dochodowy od wypłacanych wynagrodzeń w marcu i kwietniu 2020 r. (do 1 czerwca 2020 r.);

- przesunięcie terminu do zapłaty podatku od przychodów z budynków za miesiące od marca do maja 2020 r. – do 20 lipca 2020 r. (gdy uzyskane przez podatnika w danym miesiącu przychody z działalności gospodarczej są niższe o co najmniej 50 proc. w stosunku do analogicznego miesiąca poprzedniego roku podatkowego);

- przesunięcie terminu wnoszenia opłat z tytułu użytkowania wieczystego oraz opłat z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności do 30 czerwca 2020 r. (termin ten może zostać prze-

* ZGODNIE Z ARTYKUŁEM 101 USTAWA WESZŁA W ŻYCIĘ Z DNIEM OGŁOSZENIA:

1) z wyjątkiem:

- art. 31, który wchodzi w życie z dniem 7 lipca 2020 r.,
- art. 8 pkt 4 w zakresie dodawanego art. 6 ust. 4 oraz art. 22 pkt 1–3, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.,
- art. 27 pkt 7 w zakresie zmienianego art. 406⁵ § 5–7, który wchodzi w życie z dniem 3 września 2020 r.;

2) z tym że:

- art. 1 pkt 14 w zakresie dodawanego art. 15h ust. 1 pkt 1 – z mocą od dnia 9 grudnia 2019 r.,
- art. 1 pkt 14 w zakresie dodawanego art. 15zb – z mocą od dnia 7 lutego 2020 r.,
- art. 1 pkt 17 w zakresie dodawanego art. 31x – z mocą od dnia 1 marca 2020 r.,
- art. 1 pkt 11, pkt 14 w zakresie dodawanych art. 15a–15d, art. 15h ust. 1 pkt 2, art. 15l i art. 15zc oraz pkt 17 w zakresie dodawanych art. 31e, art. 31f, art. 31j, art. 31m, art. 31za i art. 31zm – z mocą od dnia 8 marca 2020 r.,
- art. 1 pkt 14 w zakresie dodawanego art. 15f – z mocą od dnia 12 marca 2020 r.,
- art. 1 pkt 14 w zakresie dodawanego art. 15k – z mocą od dnia 13 marca 2020 r.,
- art. 89 – z mocą od dnia 15 marca 2020 r.,
- art. 1 pkt 3 lit. a–c oraz art. 66 – z mocą od dnia 26 marca 2020 r. ■

Kadry i płaće

W KAŻDY CZWARTEK tylko dla prenumeratorów

ZDANIEM EKSPERTA

Leszek Lewandowicz

doradca podatkowy,
sekretarz Zarządu Głównego
Stowarzyszenia Księgowych
w Polsce, wykładowca SKwP

MAL. PRAS.

Rozwiązania przewidziane w tarczy antykrzysowej przez jednych będą chwalone, przez innych krytykowane. W obecnej sytuacji liczy się jednak każda pomoc.

Nie należy przy tym zapominać, że skorzystanie z nowych rozwiązań w sferze finansowej będzie wymagało dokonywania bieżących rozliczeń związanych z podatkami i składkami oraz sporządzaniem odpowiednich wniosków. To właśnie od księgowych, w tym od biur rachunkowych, zależy w dużej mierze wykorzystanie przez przedsiębiorców pomocy. Dlatego księgowi powinni zadbać zarówno o swoich pracodawców i zleceniodawców, jak również o siebie samych. Zorganizować pracę w sposób możliwie bezpieczny, ale zapewniający terminowe wykonanie obowiązków. Ostatnie dni pokazują, że pracy dla księgowych nie zabraknie i jeszcze długo nie zastąpią ich roboty lub automaty, choć niewątpliwie są w niej pomocne.

/©

dłużony rozporządzeniem Rady Ministrów);

- wydłużenie terminu na złożenie informacji o cenach transferowych do 30 września 2020 r.;
- przedłużenie terminów dotyczących schematów podatkowych, w tym zawieszenie rozpoczętych terminów, nie dłużej niż do 30 czerwca 2020 r.;
- przesunięcie o pół roku obowiązków dotyczących Pracowniczych Planów Kapitałowych w średnich przedsiębiorstwach – terminu na zawarcie umów o zarządzanie PPK i o prowadzenie PPK (odpowiednio do 27 października 2020 r. oraz do 10 listopada 2020 r.);
- przesunięcie o 3 miesiące terminu obowiązku zgłoszenia informacji do Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych.

Wydawanie interpretacji indywidualnych

Nowe przepisy przewidują wydłużenie terminu na wydanie przez Szefa Krajowej Informacji Skarbowej interpretacji indywidualnych.

W przypadku wniosków o ich wydanie, złożonych i nierozpatrzonych do dnia wejścia w życie ustawy nowelizującej, oraz złożonych od dnia wejścia w życie tej ustawy do dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego i stanu epidemii, ogłoszonego w związku z COVID-19, trzymiesięczny termin, wynikający z art. 14d § 1 Ordynacji podat-

kowej, przedłużono o trzy miesiące. Ponadto minister finansów otrzymał kompetencje, na podstawie których będzie mógł w drodze rozporządzenia przedłużyć ten termin maksymalnie o kolejne trzy miesiące.

Przedłużenie terminu na wydanie interpretacji indywidualnych pozostaje bez wpływu na termin do wydania interpretacji ogólnych.

Sporządzanie sprawozdań finansowych

Nowa ustawa daje ministrowi finansów prawo do określenia, w drodze rozporządzenia, innych terminów wypełniania obowiązków dotyczących ewidencji oraz sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji, o których mowa w ustawie o rachunkowości oraz w aktach wykonawczych wydanych na jej podstawie.

Oznacza to, że w drodze rozporządzenia zostaną odroczone obowiązki związane, m.in. ze sporządzeniem sprawozdań finansowych, ich badaniem przez firmy audytorskie, zatwierdzeniem oraz udostępnianiem do wiadomości publicznej.

Zgodnie z rozporządzeniem ministra finansów z 31 marca 2020 r. w sprawie określenia innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właści-

wego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji (DzU 2020 r., poz. 570), terminy, m.in. na sporządzenie i zatwierdzenie sprawozdań finansowych przedłuża się o trzy miesiące, a w przypadku jednostek podlegających nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego – o dwa miesiące.

Zabezpieczenie pracowników

Ustawodawca przewidział również rozwiązania, mające zabezpieczyć miejsca pracy i dochody pracowników. Należą do nich, m.in.:

- dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych składek na ubezpieczenia społeczne przez starostę, w przypadku przedsiębiorców, zatrudniających pracowników, oraz części kosztów prowadzenia działalności w przypadku przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną niezatrudniającego pracowników, na okres nie dłuższy niż trzy miesiące, w zależności od spadku obrotów;
- świadczenie z tytułu przestoju ekonomicznego, nieskładkowane i nieopodatkowane:
  - dla zleceniobiorców i samozatrudnionych w wysokości 80 proc. minimalnego wynagrodzenia, jeśli przychód spadł o co najmniej 15 proc. w stosunku do poprzedniego miesiąca, pod warunkiem że przychód w poprzednim miesiącu był niższy od 300 proc. przeciętnego wynagrodzenia;
  - dla osób na karcie podatkowej lub ryczałcie ewidencjonowanym, zwolnionych z VAT, w wysokości 50 proc. minimalnego wynagrodzenia;
- poszerzenie kręgu osób uprawnionych do dodatkowego zasiłku opiekuńczego;
- umożliwienie pracodawcom bardziej elastycznych zasad ustalania pracownikom czasu pracy oraz modyfikacji warunków zatrudnienia w celu zachowania miejsc pracy (ograniczenie nieprzerwanego odpoczynku dobowego i tygodniowego, wprowadzenie systemu równoważnego czasu pracy bez konieczności spełnienia przesłanek z Kodeksu pracy).

/©